

19.nap / A vágyakozó Isten

Mikeás 6, 6-8

6 perc

6 Mivel járuljak az Úr elé? Hajlongjak-e a magasságos Isten előtt? Talán égőáldozattal járuljak elébe, esztendő borjakkal?

7 Talán kedvét leli az Úr a kosok ezreiben, vagy az olajpatakok tízezreiben? Talán elsőszülöttemet áldozzam bűnömért, drága gyermekemet vétkeisétemért?

8 Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az Úr! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben.

Mikeás próféta a Krisztus előtti 8. században a déli birodalomban működött. Valószínűleg egyszerű földműves volt, akinek Isten azt a feladatot adta, hogy a kortársaival perlekedjen Isten jogaiért. Keveset tudunk róla és a sorsáról. Szavai ellenben - mint például a "kardjaikból kapákat kovácsolnak" (4,3) vagy az ígéret, hogy Betlehem lesz a várva várt megváltó szülőhelye (5,1) - évszázadokon át nagy hatást gyakoroltak.

Mit tegyünk?

Mikeás könyve 6. fejezetének szövegét csak akkor érthetjük meg, ha tudjuk, Mikeás milyen élesen bírálta a korában uralkodó viszonyokat. Még a vallásos kultuszt sem kíméli, a hamis prófétákat éppúgy kipellengérezi, mint a külsőségekben kimerülő istentiszteleteket. Ha figyelmesen végigolvassuk az egész prófétai könyvet, aligha tudjuk magunkat kivonni a hatása alól. Egyes pontok talán kevésbé érintenek meg, mások viszont annál inkább. Mikeás üzenetéből mégis valami hallatlan vigasztalás árad, ha elfogadjuk. Azt ajánlanám a mai napra, hogy olvasd el az egész Mikeás-könyvét. Csak hét fejezetből áll, de benne az úgynevezett "kispróféták" egyik legnagyobbikát ismered meg. Mely pontokat kritizálja Mikeás?

1, Először is: hogy ti mások költségén éltek. A világban égbekiáltó nyomor uralkodik, de ti nem éltek felelősségteljes életet.

2, Másodszor: úgy beszéltek Istenről, mintha hihetetlenül vallásosak lennétek, de lábbal tiporjátok a jogait. Külsőleg szép istentiszteleteket ünnepeltek, de nem teszitek, amit Isten kíván tőletek.

3, Harmadszor: visszaéltek a hatalmatokkal és adottságaitokkal, hogy magatoknak szereztek hasznot.

Mikeás tükröt tart a kortársainak - nemkülönben nekünk -, és azt mondja: Isten elégedetlen veletek! Sőt kifejezetten dühös amiatt, amit ti a rátok bízott étellel csináltok, miközben mások az út szélén maradnak! . Szövegünk elején beszédében megismétli ijedt kérdésüket: "Mit vihetek Istennek, amikor eléje járulok, amikor meghajolok előtte, az ég Ura előtt?" Magyarán szólva: mit tegyünk mi, akik a mindenható Istent láthatóan így megharagítottuk? Vajon milyen bünbánati aktus elégíti ki őt? Milyen mértéktelen áldozattal tudom kiengesztelni őt az én mértéktelenségemért?

Mikeás több válaszlehetőséget említ: "Vihetnék neki égőáldozatot vagy esztendő borjakat." Ezt írta elő Mózes. Az égőáldozatok teljesen elégték, míg a borjakat elkészítették egy közös kultikus étkezésre. Az ilyen áldozatokat mindent egybevéve simán elő tudták teremteni. És éppen emiatt habozik a kérdező, hogy azért az egyéni vétek mértékéhez képest egyáltalán méltányos lenne-e egy ilyen áldozat. Nem kellene inkább több ezer kost vagy olajpatakok sokaságát áldozni Istennek? Nem lenne méltányosabb áldozat a vétkünk nagyságához mérve? A gond csak az, hogy az ilyen mérvű áldozat ugyan méltányosabb lenne, de egy ember sem képes ekkora áldozatot felajánlani Istennek, így marad a harmadik lehetőség: az elsőszülött gyermek feláldozása a vétek kiegyenlítésére. Szörnyű választás, melyre még gondolni se szeretnénk. Egy ilyen áldozat (a megtört szív) talán méltányos lenne a vétek nagyságához képest. De kinek használna? Nem, az áldozat nem megoldás.

Mit kíván tőlünk Isten?

"Ember! Hiszen Isten megmondta, mi a jó, és mit vár el tőled: Élj a törvény szerint, törekedj a szeretetre, és élj Isten jelenlétének tudatában." Mikeás válasza kifejezetten ellentétben áll minden arra irányuló próbálkozással, hogy Isten akaratából olyan problémát csináljunk, amelyről szellemdúsan lehet társalogni. Isten nem külsődleges cselekedeteket akar, hanem az egész életünket. Isten semmiféle áldozatot nem kíván, csak a szívünket. Hogy milyen módon adjuk Istennek a szívünket, ezt minden kor újra meg újra megfogalmazta. Mindig újra meg újra rá kell kérdezni, mi a "jó", és mit kíván tőlünk Isten.

A hitre és a cselekedetekre vonatkozó kérdést minden eddig említett személy a saját kora és a saját módja szerint próbálta meghatározni. Nem kezdték mindig újra az alapoktól. De azt, ami a legfontosabb, az egyszerűségében egyetlen újra meg újra megfogalmazták a saját korszakuk számára. Nem kísérem meg itt én is még egyszer ugyanezt megtenni, csak Mikeás 2800 éves válaszána magyarázatára korlátozom magamat. "Ember! Hiszen Isten megmondta, mi a jó, és mit vár el tőled: Élj a törvény szerint, törekedj a szeretetre, és élj Isten jelenlétének tudatában." Ez alapján véve nem több parancsolat, hanem csak egy. A helyeset cselekedni, a szeretetet gyakorolni és Istenben bízni: mindez szívünk egyetlen beállítódásának háromszoros kifejeződése. Egyik a másik nélkül értelmetlen! Ez a három tényező kölcsönösen meghatározza egymást. Egy egységet alkotnak. A külső kör: a törvény szerinti élet. Mondhatjuk, a jó minimális feltétele, hogy igazságot gyakorlunk. Napjainkban igen kézenfekvően adódik a kérdés, hogy mi is az "igazság" egy olyan társadalomban, amelyre rendkívül összetett, és sokszor egymással ellentétben álló jogigények jellemzők. Egyidejűleg érzékenyen reagálunk arra, hogy mit jelent két lábbal tiporni ezt a jogot. A jog lényege, hogy elrendezi, megőrzi és óvja az egészet. A jog kitágítja látókörünket, amelyet rendszerint eltorzít az önérdek, a szimpátia és a vérségi kötelék. A "törvény szerint élni" esetében nem annyira a kijelentett paragrafusok követéséről van szó; éljünk a törvény szerint, tegyük a helyeset. És helyes az, ami eleget tesz embertársaink jogos igényeinek. A belső kör: a jóindulat szeretete. A jóindulat helye a szív. A szívünkben nem csak külsődleges, rögzített kötelességeknek teszünk eleget. Az emberi közösség nem csupán a törvényből él. A jóindulat lehet konkrét, de akár mégoly elvont is; ahogy, mondjuk, a földünk természeti erőforrásaival való bánásmód esetében, ha a még meg nem született unokáink vagy az úgynevezett harmadik világ már megszületett, számunkra ismeretlen gyermekei szempontjából vesszük. Isten elvárja tőlünk, hogy védelmezzük és pártoljuk a ránk bízottak életét. Ezt a külső törvények csak részben képesek szabályozni. Senki sem formálhat jogot a barátságunkra, a jóindulatunkra és a megbocsátásunkra. Ezeket senki nem követelheti meg a másiktól. Pedig milyen fontosak!

19.nap / A vágyakozó Isten

Bármilyen jól összeszerkesztett is legyen egy gép, csak akkor működik, ha beolajozzák. Bármilyen jó legyen is egy törvényszerkezet, olajként embertársi jóindulat szükséges hozzá. A középső tengely, amely körül minden jószág forog: az Isten jelenlétének tudatában való élet (szó szerint: "figyelmesen járni Isten előtt"). Ez annyit jelent, hogy készen állunk meghallani Isten szavát, hallóképesek, figyelmesek, megszólíthatóak vagyunk. Ügyelünk rá, hogy Isten előtt és Istennel, imádságban fontolunk meg mindent és minden döntést, és elfogadjuk utasítását és kritikáját. Életünket összhangba kell hoznunk azzal, amit Isten a Bibliában mond. Az Istenre való éberség azt jelenti, hogy mindenben, amivel szembesülünk, az ő nyomát keressük és fedezzük fel. De erre időt kell szánnunk. Tevékenységekkel tele napjaink vajon hagynak-e teret egy ilyen nyitottságnak? Az egyik lehetőség az, hogy már reggel azokra az emberekre gondolunk, akikkel napközben találkozni fogunk, és este még egyszer végigvesszük magunkban ezeket a találkozásokat. Az ima és a könyörgés ezt az éberséget erősíti, a Biblia olvasása pedig kitágítja látókörünket mindarra, amit Isten tőlünk és számunkra kíván. Törvényes, jóindulatú és Istenre figyelő élet. Csak e három összjátéka Isten akarata. Az igazságosságért való küzdelem egyéni jóindulat nélkül üres marad. Éppoly riasztó azoknak a tiltakozóknak a látványa, akik köveket dobálva küzdenek a békéért és az igazságosságért, vagy azoké a keresztényeké, akik pszichoterrorral harcolnak az abortusz ellen, mint egy olyan apáé, aki csak a családjáért tesz jót, mások azonban nem érdeklik. Ez nem keresztény viselkedés. Minden maffiózó ugyanígy tenne. A jóindulat nélküli igazságosságból hideg és elvont ideál lesz. Az igazságosság nélküli jóindulat pedig puhánnyá válik, és nemritkán égbekiáltó igazságtalanságot szül. Azt hiszem, a jóindulat és a törvény összjátéka tényleg csak Isten jelenlétében lehetséges. De az Isten jelenlétében való tudatos életet sem lehet elszigetelten nézni. Isten nem akar olyan órá való (állítólagos) figyelést, amely nem nyilvánul meg egyszersmind az emberek iránti jóindulatban és igazságosságban! A szív jóindulata nélküli vallásosság és igazságért vívott küzdelem képmutatás. Mikeás nem három parancsolat megtartását követeli, hanem egyét: add át magad teljességgel Istennek, mégpedig órá, embertársadra és az egészre tekintettel.

"Nem az a fontos, hogy mit teszünk vagy mennyit teszünk, hanem az, mennyi szeretettel végezzük azt a munkát, melyet Isten ránk bízott."

Teréz anya

19. Olvass egy keresztyén írást/könyvet! Hitünk épülésére szolgálhat a Biblia mellett más hitmélyítő, egyházi irodalom is. Vigyázz, mert nem minden „vallásos szöveg” épít, csak az, ami Isten kijelentésén, a Szentíráson alapszik, azzal összhangban van!

[A könyv megvásárolható:

<https://www.lutherkiado.hu/kiadvanyok/konyvek/lelkiseg/486-40-nap-alatt-az-en-korul>]